

“Or fi ei doar iobagi, dar acesti oameni au luptat ca niste cetateni pentru patria lor”, ii scria fratelui sau, in 1812, dupa batalia de la Borodino, printul Serghei Volhonski, intr-un limbaj cu ecouri iluministe.

Odata cu razboiul, dar mai ales prin contactul cu filozofia franceza, in particular Rousseau (sub semnul caruia se afla inclusiv revolutionarul demonizat Stavroghin, portretizat de Dostoievski in romanul sau politic), aristocratii rusi au descoperit poporul, o creatura colectiva stranie, plina de virtuti si de credinta, inasa cu o situatie sociala doar un pic mai buna decat a animalelor. Chiar daca nu prea stiau sa vorbeasca ruseste, tinerii nobili se simteau atrasi de naturaletea mujicului.

Marcati de aceasta revelatie, cei mai revolutionari dintre ei au inceput sa conspire prin intermediul societatilor secrete la o revolutie de sus in jos. In versiunea soft, planul era de a impune o constitutie moderna (desi multi soldati-tarani credeau ca e vorba de nevasta ducelui Constantin), eliberarea iobagilor, imprumuturi de stat, depozite comune de cereale, scoala publica.

Ideile erau atat de seducatoare in epoca, incat pana si Tarul Alexandru, un apropiat al printului Serghei, le privea cu simpatie si chiar s-a alaturat lojei Astrea. Asta desi in versiunea radicala a planului revolutionar, tarul urma sa fie asasinat, se instaura dictatura in stil iacobin, statul devenea si mai centralizat, iar natiunile din Imperiu urmau sa isi piarda identitatea.

In cele din urma, toate aceste proiecte s-au transformat, in iarna lui 1825, intr-un fiasco de proportii, cunoscut mai ales sub numele de Revolta Decembristilor. Volhonski a scapat de la esafod prin interventia familiei sale, care a refuzat ulterior sa il mai recunoasca. "Il n'ya plus de Serge" s-a confesat cercului sau de prietene sus-puse mama sa, o intima a casei regale.

Fata in fata cu douazeci de ani de munca silnica in minele inghetate ale Siberiei, printul revolutionar avea sa descopere taranul rus in habitatul lui natural. De pilda, pe drumul catre locul de detentie decembristii au fost intampinati de catre localnici cu injuraturi si noroi. Primirea nu era neobisnuita: tarul era pentru multi rusi simpli garantia cvasi divina a ordinii pamantesti.

Ca orice rusoaica autentica, Maria, sotia printului Volhonski, o frumusete cu sange albastru, l-a urmat la scurt timp, fiind fortata sa-si paraseasca copilul de doar un an, care avea sa moara la putina vreme dupa, atragandu-si in acelasi timp oprobriul familiei sale.

Prima intalnire dintre cei doi sotii, la Nercinsk, le-a pus probleme considerabile. Trebuiau, in prezenta obligatorie a gardienilor, sa vorbeasca doar in ruseste. Cuvintele nu prea veneau cu usurinta, propozitiile nu dadeau semne ca se leaga, iar franceza era interzisa. Nu au avut de ales si au fost nevoiti sa invete nu doar limba, ci si traditiile. Au inceput sa tina zilele sfintilor, au

Printul taranilor

Scris de Ninel Ganea

Miercuri, 24 Octombrie 2012 23:03

---

asimilat obiceiurile taranilor, au renuntat la haute cuisine si au deprins bucataria locala. Lipsiti de ajutorul iobagilor, si-au facut singuri toate treburile gospodaresti, care inainte le erau complet straine.

Cu timpul, printul a devenit un expert in gradinarit. Si-a cumparat carti, a adus seminte noi, a experimentat si si-a capatat o notorietate in domeniu remarcabila. In acelasi timp, a adoptat vestimentatia si alura mujicilor. Favoritii sic au fost completati de o barba sanatoasa, si-a lasat parul sa creasca intr-o dezordine naturala, iar hainele pareau imprumutate din garderoba unui iobag mai rasarit. La aproape 20 de ani de la revolta esuata, sotii au primit dreptul de a se stabili la Irkutsk, insa Volhonski a continuat sa duca acelasi stil de viata simpla si a construit un bordei langa casa mai impozanta a sotiei sale.

Cei doi copii, nascuti in exil, au crescut in spiritul satului rusesc, desi acasa limba oficiala a ramas franceza.

Printul nu si-a schimbat convingerile pana la sfarsitul vietii, credincios ideii ca eliberarea iobagilor este o "obligatie morala si crestineasca". Departe de a impartasi regicidul nihilistilor, Volhonski a plans in hohote zile in sir la auzul vestii ca Tarul Nicolae I, prietenul sau din copilarie si cel care il condamnase la 20 de ani de exil, s-a stins.

Vechiul revolutionar a murit impacat de inceputul reformelor in Rusia, dar la fel de neclintit in dorinta sa de a schimba lumea, in primul rand prin exemplul personal.

Povestea printului avea sa-i inspire lui Tolstoi (var indepartat cu Volhonski) celebrul personaj Andrei Bolkonski din "Razboi si pace", un roman inceput cu titlul "Decembristi".

Bibliografie:

Orlando Figes - Natasha's Dance, A cultural history of Russia

Printul taranilor

Scris de Ninel Ganea

Miercuri, 24 Octombrie 2012 23:03

James Billington - Fire in the minds of men